

Schriftelijke vragen: De toekomst van Utrechtse studenten(voorzieningen) onder druk: Wat betekenen de nieuwe OCW beleidsregels voor Sport, Cultuur en Welzijn?

02-05-2025

De recente aanscherping van de OCW-beleidsregel *Investeren met publieke middelen in private activiteiten* heeft grote gevolgen voor universitaire voorzieningen in Utrecht, zoals sportcentrum Olympos, cultuurcentrum Parnassos, de Botanische Tuinen en het Universiteitsmuseum¹². Deze instellingen dragen bij aan studentenwelzijn, stedelijke cultuur en maatschappelijke verbinding, maar komen nu onder druk te staan doordat publieke financiering alleen nog is toegestaan voor activiteiten die direct aan onderwijs of onderzoek zijn gerelateerd. Voor studenten betekent dit dat waardevolle plekken om te ontspannen, sporten of creatief te zijn onbetaalbaar dreigen te worden of zelfs verdwijnen—juist in een tijd waarin hun mentale gezondheid al onder druk staat.

Minister Bruins heeft expliciet aangegeven dat subsidiëring van niet-curriculaire sport- of culturaanbieders niet langer is toegestaan. Dit vergroot de financiële onzekerheid voor instellingen aanzienlijk, mede door het risico op terugvorderingen en het recente advies van de Landsadvocaat. Universiteiten en hogescholen, waaronder de Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht en HKU, ervaren grote zorgen over de toekomst van hun voorzieningen. Volgens UNL zouden sporttarieven kunnen verviervoudigen tot circa €700 per jaar. Dit raakt studenten die, in tegenstelling tot andere groepen, in 2024 al koopkracht verloren.³ Ook de MBO-pilot bij Olympos komt hierdoor onder druk te staan.

In andere steden wordt al gevreesd voor stilvallende plannen. Tegelijkertijd is er sprake van onduidelijke uitvoering en interpretatie van begrippen zoals 'marktconformiteit'. De landsadvocaat stelt dat ook voorzieningen in stichtingen waarin onderwijsinstellingen zeggenschap hebben onder de regel vallen, maar over de exacte gevolgen bestaat veel onzekerheid. Instellingen stellen investeringen uit, terwijl studenten juist nu stabiele, betaalbare voorzieningen nodig hebben.

De fracties van Student & Starter, D66, PvdA & Volt maken zich enorm veel zorgen en vragen daarom om duidelijkheid over de rol en inzet van het college in dit dossier.

¹ [Einde dreigt voor goedkoper aanbod van Olympos en Parnassos | DUB](#)

² [Brief inzake vervolg beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten | Brief | Inspectie van het onderwijs](#)

³ <https://lsvb.nl/2024/09/17/kabinet-maakt-studenten-113-euro-per-maand-armere-studentenbond-reageert-ziedend/>

Vragen:

1. Heeft het college kennisgenomen van de recente beleidswijzigingen van het ministerie van OCW, zoals beschreven in de brief van minister Bruins, en de impact daarvan op universitaire voorzieningen zoals Olympos, Parnassos, het Universiteitsmuseum en de Botanische Tuinen?
2. Hoe beoordeelt het college de visie van minister Bruins dat ook voorzieningen in geconsolideerde rechtspersonen, zoals stichtingen waarin onderwijsinstellingen zeggenschap hebben, onder de beleidsregel vallen? En in hoeverre is de gemeente betrokken of geconsulteerd bij de interpretatie van het begrip 'marktconformiteit', gezien het feit dat veel Utrechtse sport- en cultuuraanbieders sterk gesubsidieerd zijn?
3. Hoe beoordeelt het college de redenering van de minister dat universitaire sport- en cultuurvoorzieningen marktversturend zouden zijn, zeker in een stad als Utrecht waar juist sprake is van tekorten aan sportzalen en betaalbare culturele ruimte?
4. Deelt het college de zorgen over het feit dat het uitsluiten van publieke financiering voor activiteiten die niet direct zijn gekoppeld aan onderwijs of onderzoek grote negatieve gevolgen kan hebben voor het studentenwelzijn, de toegankelijkheid en betaalbaarheid van voorzieningen, en voor de culturele en maatschappelijke structuur van Utrecht, doordat belangrijke voorzieningen mogelijk verdwijnen of fors duurder worden? Hoe beoordeelt het college de situatie?
5. Wat zijn volgens het college de directe en indirecte gevolgen voor de stad Utrecht, en de bredere impact op zowel studenten als niet-studenten, als universitaire voorzieningen zoals Olympos, Parnassos, het Universiteitsmuseum en de Botanische Tuinen verdwijnen of onbereikbaar worden door de beleidswijzigingen? Denk hierbij aan toenemende druk op gemeentelijke sportzalen en cultuurplekken, het wegvallen van laagdrempelige sociale en creatieve ruimte voor jongeren, en het onder druk komen te staan van initiatieven zoals de MBO-pilot bij Olympos, waarin MBO-studenten tegen gereduceerd tarief gebruik kunnen maken van het sportaanbod.

Sportcentrum Olympos speelt een essentiële rol in het studentenleven op het Utrecht Science Park. Met een breed scala aan faciliteiten en tientallen aangesloten studentensportverenigingen is het centrum niet alleen een plek voor beweging, maar ook voor ontmoeting en welzijn. Omdat het huidige complex in 2028 het einde van zijn technische levensduur bereikt en de sportvraag blijft groeien, werkt de Universiteit Utrecht aan een grootschalige vernieuwing en uitbreiding op de bestaande locatie. De plannen bevinden zich momenteel in de initiatieffase. In het licht van de aangescherpte OCW-beleidsregels en de mogelijke wegvallende Rijksbijdrage ontstaat echter onzekerheid over de financiering van dergelijke cruciale voorzieningen.

6. Ziet het college mogelijkheden om, samen met onderwijsinstellingen zoals de Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht, HKU en MBO's, tijdelijke gemeentelijke ondersteuning of cofinanciering te bieden voor universitaire voorzieningen zoals Olympos en Parnassos, mocht Rijksfinanciering wegvallen?
7. Welke gesprekken voert het college op dit moment met betrokken partijen, zoals de bovengenoemde onderwijsinstellingen en beheerders van voorzieningen zoals Parnassos en Olympos, over de gevolgen van de OCW-beleidswijziging? Kan het college de raad informeren over de inhoud en voortgang van dit overleg?
8. Heeft het college zicht op de bredere impact van het wegvallen van publieke financiering op het studentenwelzijn, de betaalbaarheid van voorzieningen en de leefbaarheid van Utrecht?

als studentenstad? Is het college bereid deze effecten structureel te monitoren en waar nodig aanvullende instrumenten in te zetten?

Utrecht is niet de enige studentenstad waarbij sport en cultuur voor de studentenpopulatie overwegend gefaciliteerd wordt door universiteiten en hogescholen. Ook in andere studentensteden als Groningen⁴, Nijmegen⁵ en Enschede⁶ wordt gevreesd dat de nieuwe beleidsregel de doodsteek is voor studentensport.

9. Heeft het college contact gezocht met andere studentensteden of de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) om gezamenlijk op te trekken richting het ministerie van OCW, en is het college bereid actief te lobbyen voor uitzonderingsposities voor studentensport- en cultuurvoorzieningen? Is het college bereid zich publiekelijk uit te spreken tegen de voorgestelde beleidsmaatregel?

Gesteld door:

- Ruben Snijder, Student & Starter
- Berdien van der Wilt, D66
- Titus Stam - Rick van der Zweth, PvdA
- Ruud Maas - Beau Nederhand, Volt
- Maartje Vermeulen, GroenLinks

⁴ [Wordt sporten voor studenten straks onbetaalbaar? | NPO Radio 1](#)

⁵ <https://www.voxweb.nl/nieuws/kabinet-wil-einde-maken-aan-goedkoop-sporten-voor-studenten-en-personeel>

⁶ <https://www.ad.nl/enschede/beleidsaanpassing-baart-zorgen-op-universiteit-twente-deze-activiteiten-maken-wezenlijk-deel-uit-van-universiteit~af7d7d9a/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>